

Za zaslužek.

(Iz rumunskega.)

"He, gostilničar se eden polič!"
Oče Stan je snel kosmato čepico in jo obesil na klin, potem si popravil dolge sive lase, kateri so mu silili v obraz, nato pa izvelkel izza pasa piščal in pričel piskati . . .

"Dolgo že nisem videl starea v vaši, ali ne brate?" je vprašal kmetovalce družina.

"Da, prav imaš, ali kadar pride, ostane dalj časa tu. Jedenkrat na leto se tudi njemu prilije obisk; mogoče pa skrbi nadlegujejo sirmaka."

Oče Stan se ni zmenil za pogovor družin . . . Tam v kotičku za mizo je sedel sam, pred njim je stal polič vina, na piščal pa je igral v sree segačo žalostno ljudsko pesen de Doina.

Njegovi košeni prsti so se tresli, ko je marljivo poprijemal luknjice na piščali. Lepi akordi so prihajali iz nje.

Vso bolelost srca, vso tugo je naznanjal s piščaljo . . .

Tišina je vladala v sobi . . . Nihče se ni ganil . . . Vsi navzoči so zrl v kot sobe . . .

Pastir je dokončal svojo pesen . . . V vseh očeh so bile opaziti solze . . . Pesen je na vse napravila globok utis . . . Kar od srca priše, gre v sree . . .

Večer je. Prijeten hlad odganja dnevno vročino . . . Rjovenje govodi je vtihnulo . . . Povsodi vlada mir . . .

Iz bližnjega gozda je čuti klince čuka in sove, ter žuborenje potoka, kateri skaklja čez skale in hiti proti dolini.

Izza visokih smrek se je pokazal blede mesece in srebrno obkajal pristavo premožnega kmata Valen.

Na mehki, beli postelji je počivala družina Valen. Stari Valen blizo vrat, poleg njega njegova žena in otroci . . .

Hkrati se je zbudil Valen . . . Vzdignil je glavo, naslonil ob dlan in prisluškoval. Od daleč je čul otožne akorde narodne pesmi. Prihajali so bližje in bližje, ter vedno glasneje . . . Bližali so se njegoveji hiši . . .

To je pastir Stan. Ravno je šel mimo vrat, dobro je čul korake . . .

Valen se je ognil s kožuhom in ostavil posteljo . . . Videl ga je še za ovinkom. Majal se je . . . gotovo je bil pijan . . .

Ostavljal je stezo in se podal na cesto.

Valen je tako dolgo stal pri vratih dokler ni obmolnil poslednji glas; potem se je zopet vzel, toda zapustiti ni mogel . . . Metel se je po postelji, kakor bi ležal na žrjavici.

Danes mu je pri ločitvi pretil, da si bode svoj del sam vzel in se podal domu, ako mu pristovoljino ne plača zaslužka. Odločno in trdne besede so mu še zvenele po ušesih . . .

No, končno mu itak ne bode dovolilo, da bi šel proč. Saj lahko do smrti pri njemu služi. Zakaj bi mu dal sto ovac? Ako iz take družine manjka sto ovac, je veliko . . .

Prebivalcem vasi Baznar je preostalo lepo premoženje po smrti njih pastirja. Siromak je ponesrečil, velika skala je nanj padla, ko je šel mimo skrilavega propala . . .

Pastir Stan bode šel pijan ravno ob onem prepadu . . . Kaj, ako se skala vtrga, kar se mnogokrat zgodi . . . potem ostane Valen vsa čreda . . .

Kdo pa vidi po noči? Ta grozna misel ga je nadlegovala . . . glavo je tiščal na blazino, mogoče bode zapal . . . Ne gre, pa ne gre; zopet je vstal in prisluškoval. Zdelo se mu je, kakor bi se šel pesen de Doina . . .

Zavil se je v kočul in počasi zasledoval pastirja.

Izza visokih skal je kukala blede luna na zemljo; njen srebrni sijaj je obseval kot steklo čisti studene . . .

Lahno je zasopel Valen in dalje korakal . . . Visoko zgoraj, kjer solki gužgajo je obstal. Močan kol je potaknil pod skalo pod svojimi nogami. Močan pritisk na koncu kola in čutil je, da se skala premika . . .

Repot perot velike srove je provzročil, da je pogledal kviško; velika senca se je premikala čez skalnato steno . . . Valen se je prestrašil in naslonil na mazo steno, potem pa neizno zrl v prepad . . .

Vedno bližje je čul piščal . . . sedaj se nekdo bliža opotekajoč proti prepadu . . . Da, on je . . . Dobro vse čujem . . .

Da, on je, dobro ga je poznal Valen . . . vsem telesom se je naslonil na konce kola . . . Grozna ropotanje je odmevalo v gorovju . . . Skale so se pričele pomikati, druga za drugo, potem pa se ona, na kateri je stal Valen. Kakor blisk je vse drivilo mimo pastirja Stana in dalje v globino . . .

Oče Stan je spravljal piščal. Preplašena je ogledoval krvave kaplje na belih rokavih. Ko so skale in človek mimo drivila, je bil poskropjen s krvjo . . .

Napravil je križ in se tolažil: "Kakša satanska skušnjava . . . Nikdar se nisem bil tako blizu smrti, kakor sedaj, ko sem zahteval svoj zaslužek!" . . . Njegovi koraki so vtihnili ob prepadu . . .

Pesnik in cesar.

Za časa cesarja Napoleona I. je bil med tistimi ljudmi, ki so se posebno zanimali za mogočnega vladarja, tudi francoski pesnik Dubois. Tega, da se je Dubois zanimal za cesarja, pa ni tako razumeti, kakor da sta bila dolga leta znana. Cesar Dubois ni poznal, toliko bolj pa je Dubois poznal cesarja. Poznal ga je, kakor milijoni drugih, po obliči, poznal je njegovo življenje in delovanje in zasledoval je njegovo kariero od začetka. Dubois je bil zadovoljen z vsem, kar je cesar storil in ukrenil, da celo grajal in obsojal je marsikateri njegov korak. V obče se lahko reče, da je bil Dubois cesarjev pristaša, da so se njegove misli mnogo z njim bavile, vsaj dokler se je Napoleonu dobro godilo, in tudi pozneje ga ni pozabil. Dubois je videl v cesarju talentiranega moža in mu je bil dobrohotno naklonjen.

Kakor rečeno pa cesar ni poznal tega kar ni slavnega pesnika, ki je precej siromašno živoril najbolj v ubožnem delu Pariza. Menda ga je samo enkrat videl. Ko se je namreč cesar po bitki pri Austlitzu na čelu svoje armade povrnil v Pariz, je iz pozdravljajoče množice silil posebno ostro klie "Vive l'empereur!" Cesarju je ta klie pač moral posebno udariti na uho, kajti obrnil se je na tisto stran, od kod je zadonel in pogledal kliečaste s tisto strašno resnobo, ki mu je bila lastna. Dubois je bil prepričan, da mu je cesar s tim pogledom izrazil svojo dobrohotnost. Ko pa se je Dubois obrnil, je zagledal za sabo mlado lepo ženo, ki se ji je med klicanjem, mahanjem z robcem in pozdravljanjem cesarja raztrgala bluz, da se je videlo globoke rame in kar je tam okrog, a vzlic temu je bil Dubois prepričan, da je cesarjev pogled veljal njemu in ne tej dami. Zato, ker je bil malo poprej v nekem zakotnem lističu objavil pesem na cesarja. A da bi velik vojskovođa in državnik ne čital nanj zloženih pesmi, to se je Duboisu zdelo čisto nemogoče, naravnost bedasto in idijotsko.

Dubois je bil s cesarjevo, na ta način izraženo, naklonjenostjo prav za devoljen, kajti, kakor rečeno, imel je cesarja rad. Za to je imel svoje posebne nagibe. Dasi sta cesar in Dubois hodila vedno svoja posebna pota, se je njiju življenje vendar nekako paralelno razvijalo. To paralelnost je Dubois sam označil. Ko je Napoleon odšel svojo prvo vojno je Dubois pisal svojo prvo dramo, ko je Napoleon dosegel prvo zmago v tej bitki, je bila prva Duboisova drama od prvega francoskega gledališča odklonjena kot neprimerna za uprizoritev. Ko se je Napoleon oženil se je oženil tudi Dubois; Napoleon se je poročil z vdovo Josipino, Dubois se je poročil z vdovo Zofijo; in Zofija je bila Duboisova navadna nezvesta, kakor Josipina Napoleonu. Razloček je bil samo ta, da se je Dubois svoje nezveste žene dosti lažje in dosti hitreje otrešel, kakor Napoleon svoje žene.

Med tem, ko je Napoleon imel vojno s Prusko, je nastala mala pavza v Duboisovi literarni produkciji; tako da je tu paralela med pesnikom in cesarjem nekoliko pretrgana. Dubois je bil namreč literat, ki je mnogo posedel po kavarnah in gostilnah, ki je rad mnogo govoril in ki je rad mnogo kritiziral. A misli ni imel. To je sicer kaj navadnega. V vseh časih je bilo dovolj literatov, ki niso imeli nobenih misli pa so vendar postali slavni. Dubois je silno malo produciral in kar je spisal, to devljejo literarni zgodovinarji v nič. A Dubois je bil prepričan, da je ženi.

Na srečo je imel Dubois teto, ki je služila kot hišna pri Napoleonovi sestri, lepi kneginji Pavlini Borghese, ta teta je Duboisu mnogo pripovedovala o telesnih krasotah kneginje Pavline in Dubois je zložil na te krasote, ki jih ni nikdar videl dolgo himno.

Duboisova teta in hišna pri kneginji Pavlini je sicer iz vsega srca zaničevala literaturo, že ker njen literarni delavni nečak Dubois ni imel nikdar nič denarja in je vedno njo nadlegoval za podporo, a zavedala se je, kar ji je bil Dubois tisočkrat povedal, da je treba literate podpirati. Kot praktična žena si je mislila, da bi bilo najbolje, če bi to svojo dolžnost prenesla na kneginjo Pavlino in je tudi svoj načrt izvedla.

Dubois je moral osem dni presejati med lakaji v predstobi kneginje Pavline, predno je njegova teta dobila priliko pokazati Pavlini nanjo zloženo pesem. Pavlina je pesem raztreseno prebrala. Hvalisanje svoje lepote vsaki ženski ugaja, ne le če je grda, nego tudi če je res lepa; na-

ravno je torej, da je Pavlina dala pesnika poklicati pred sebe.

Dubois je bil značaj. Vljudno, a odločno je Pavlini povedal svoje mnenje o cesarju, hvalil, kar se mu je zdelo hvalevrednega, a tudi grajal, kar se mu je zdelo graje vredno. Govoril je dolgo . . .

To se pravi: Dubois je imel ta namen. Ko pa je stopil v sobo mu je padel kloбок iz rok. Nekaj časa ni vedel ali naj se prej prikloni kneginji ali naj prej pobere svoj kloбок. Kot inteligent je oboje združil: poklonil se je in z rokama lovil svoj kloбок. Pavlina se je smejala na ves glas. Kako komičen je bil ta prizor!

Ko je pesnik dvignil glavo je zapazila Pavlina, da ima modre oči.

Dubois je bil človek, brez denarja in brez talenta, a imel je modre oči. Te oči so lepo Pavlino spomnile na njene prvega ljubimca, na žurnalista Frerona, edinega moškega, ki ga je v svojem na ljubezenskih doživljajih bogatem življenju res rad imela, in zaradi teh modrih oči je hotela Duboisu pomagati.

Spisala mu je toplo priporočilo na ministra Fouchaja, in vesela je bila, da je to mogla storiti, saj je imel Dubois take oči kakor nepozabljeni Freron. Dubois je pač vzel priporočilo in je bil seveda odločen, da je pošteno izkoristi, a Pavlino je zapustil z jezo in s sovraštvom v srcu — ker ni polivalila njegove, nanjo zložene pesmi!

Da, ošaben in domišljav je bil ta Dubois, tako, kakor so samo praznoglavi. Pri kneginji Pavlini je se nastopil kot prošnik, pri ministru Fouchaju pa kakor gospod, ki je prišel na obisk. Kar pojutiti ni mogel, da ga niso pustili kar pred ministrom, nego samo vzeli priporočilo kneginje Pavline in ga odslužili z zagotovilo, da bo že dobil odgovor.

Dubois seveda ni slutil koliko priporočilnih pisem je bilo vsak dan oddanih pri ministru. Toliko jih je bilo, da so jih uradniki metali v veliko košaro in to košaro potem vsak večer postavili ministru na mizo. Fouchaj je vsak večer ta pisma pregledoval. Če mu je bila znana pisava ali pečat, jih je tudi prečital, sicer jih je pa navadno hladnokrvno pometal v koš.

Pismo s pečatom kneginje Pavline Borghese je seveda prečital. Pavlina je bila edina iz vsega Napoleonevega množičnega sorodstva, ki ministru Fouchaju od tega dne še ni nikoli ničesar prosila. In ker je Fouchaj v tistem času že izdajal Napoleona ter z Angleži spletkaril proti njemu, je imel vzroke, se cesarju in njegovi sestri Pavlini kazati posebno udanega. Varal je cesarja, a hotel je, naj bi cesar tega ne zapazil. Cesar je sicer vedel, da ga Fouchaj vara, a pokazal tega ni. Bil je tedaj na vrhuncu svoje moči in izdajstva njegovega ministra so mu delala takrat še zabavo.

Od vsega tega je imel Dubois korist. Fouchaj je vedel, da ima Napoleon svojo sestro jako rad, vedel je, da se prikupe cesarju, če izkaže njegovi sestri zaproseno uslugo in je po tem ravnal. Dubois je mislil, da ga zadene kap, ko so se štrije žandarji na konjih z lepim vozom ustavili pred podrtijo, v kateri je imel svoje ubožno stanovanje. In iz voza je stopil množični policijski minister in je pred hišo kruh prodajajočo branjevo vprašal po pesniku Duboisu. Tako se je Dubois vstrašil, da je minister, vstopivši v pesnikovo sobo, šele po dolgem oziranju zapazil dvojno nog, ki sta moli izpod postelje, pod katero se je bil Dubois skril.

Naposled je Dubois na ministrovo prigovarjanje zlezel izpod postelje. Zanj pa se ni in le nerad se je udal njegovemu povabilu, naj se pelje z njim in naj z njim dejenira.

Med vožnjo je prišel Dubois počasi k sebi. Ker je imel sam o sebi kolosalno dobro mnenje, se mu je kmalu zdelo čisto naravno, da se pelje z ministrom na zajutrk. Naposled — tak minister ni nič drugega kot služabnik, pesnik pa je v kraljestvu lepši umetnosti vladar. Če je cesar Karel V. slikarju Ticianu dvignil čopič, ki mu je bil padel na tla, zakaj bi navaden minister pesnika Dubois ne povabil na zajutrk.

Ta zajutrk je bil prav dober in izdaten in Dubois, ki najbrž že dije časa nič poštenega ni vžival, je marljivo jedel in pil. In več ko je jedel in pil, bolj je rasla njegova samozavest.

Naposled, pri desertu, je minister Fouchaj odložil brisalko in vprašal: "Torej moj ljubi Dubois, kaj bi pa vi pravzaprav radi postali?"

"Aha" si je mislil Dubois, "zdaj se začne" in previdno izjavil: "Kar ekselence zaukažete."

"Lahko vas bi imenoval za višjega inspektorja cesarske policije na otoku Elba" je dejal minister.

Dubois se je ponosno naslonil na ramo svojega fotelja in tako nekako od zgoraj dol dejal:

"Ekselence, angleški pesnik Joseph Addison je za eno pesem na vojno-

do Marlborougha postal zminster . . ."

V drugih razmerah bi bil Fouchaj pri tej izjavi domišljavega tepea najbrž ven vrzel, a hotel se je priklopiti lepi Pavlini in — dva dni pozneje je bil izpod postelje potegnjen isti post imenovan za višjega inspektorja cesarske policije na Elbi.

Nastopil je takoj svojo službo. Na Elbi ga je prav prijetno iznenadilo, da so ga vsi njemu podrejeni policijski organi poznali kot pesnika in da so ga kot pesnika častili tudi vsi tisti prebivalci, ki so imeli kaj respekta pred policijo. Sicer je bil Dubois neveden kot noč, ali svoje službene dolžnosti se je hitro navadil opravičati in kmalu je znal izvrstno podpisovati celo akte, ki jih ni prečital.

Od tega časa je bil cesarju posebno naklonjen. Odkritosrečno je priznaval cesarjeve zmožnosti in ga zlasti povzdigoval kot podpornika in zaščitnika literarnih talentov. Ni mu sicer ugajalo, da cesar že ne neha z vojskovanji, a izrekel je upanje, da se bo že v kratkem umiril.

Nekega dne pa se je zgodilo, da gospoda Dubois, višjega inspektorja cesarske policije, naenkrat noben pes ni več povahal. Dubois je bil odstavljen. Ker si je pa bil v teh mesecih "prihranil" nekaj stotisoč frankov, je svojo službo še dosti lahko srca zapustil. Užaljen je bil samo, da je cesar pesnika Dubois kar tako odslužil.

Cesar o tem še vedel ni. Fouchaj je odslužil Duboisu iz prepričanja, da je vsak policijski uradnik, ki služi tri mesece, storil že toliko nekočrečnosti, da se ga lahko iz službe spodi.

Cesar Napoleon je bil od tedaj pri Duboisu v nemirnosti. Odstavljeni policijski inspektor je vzbudil svojo dremajočo muho in zložil zopet pesem "o hidri", to je o cesarju Napoleonu nehalčnosti napram pesniku Duboisu. Ker te pesmi noben list ni hotel izdati, je Dubois zbral svoje poezije in res se mu je posrečilo, dobiti zanje založnika. Prodanih je bilo sedem, berj sedem izvodov teh poezij: dva izvoda je kupila Duboisova teta, hišna pri kneginji Pavlini.

Ker je bil Dubois v treh mesecih službovanja na Elbi prihranil več stotisoč frankov, je seveda lahko zbral okrog sebe družbo literatov in umetnikov, ki so ga častili in mu kadili ter poslušali njegove dokaze, da tečejo pota cesarjevega in njegovega življenja paralelno.

Kakor je bil Napoleon na višku svoje kariere tedaj pred vojno z Rusijo, tako je bil takrat tudi Dubois na višku svoje kariere. Kakor je bil Dubois odstavljen, tako je bil tudi cesar odstavljen.

Napoleon je moral v prognanstvo na Elbo. Ko je to zaznal Dubois je vzkliznil:

"On torej tudi." Nič več ni rekel, a kaj je vse povedal s temi besedami!

Ko je Napoleon skrivaj zapustil Elbo, da bi se zopet polastil cesarske krone, je to Dubois odločno obsodil. Kakor je bil Dubois sam s tem zadovoljen, kar si je bil "prihranil" na Elbi, tako je sodil, da bi moral biti tudi cesar zadovoljen s tem kar mu je ostalo. A ko je bil cesar v bitki pri Waterloo-u poražen, je pri Duboisu izgubil ves kredit, toliko, da mu ni še odrekel talenta za vojskovodjo in vladarja.

Malo dni predno so cesarja aretirali, ga je Dubois še enkrat videl. V malmaisonskem parku je hodil Napoleon gor in dol, zatopljen v misli, pred železno ograjo pa se je gnetla velika zijačasta množica. A to pot ni nihče klicel "Vive l'empereur", tudi ne Dubois. Stal je spredaj množice in gledal cesarja. Naenkrat se je Napoleon ustavil pred ograjo in njegov pogled je s strašno resnobo preletel množico. Tedaj se je Dubois čutil poklicanega stopiti iz množice, stopil je prav blizu ograje in pozdravil, morda ker se je kot pesnik čutil poklicanega reprezentirati množico, morda iz usmiljenja, morda tudi iz strahopetnosti, ker ga je cesar tako strašno resno gledal. Izkratka, pozdravil je, vljudno, da jako spoštljivo. A cesar ga je samo gledal trdo in zaničljivo in mu potem pokazal hrbet ter odšel.

Dubois je bil razžaljen, Dubois je bil pripravljen marsikaj prenesti, ali takega preziranja ne. A maščeval se je na plemeniti način. Cesar je njega ignoriral; dobro; odslej je on cesarja ignoriral. Ko je bil cesar na otoku sv. Helena in so ga drugi ljudje primerjali priklenjenemu orlu, je Dubois zložil pesem v kateri je cesarja primerjal mušici. A Dubois se je čutil toliko vzvišene nad Napoleonom, da njegovega imena v tem umotvorni še omenil ni.

Napoleon je sameval na otoku sv. Heleni, se igral z otroci angleškega admirala in pisal svoje spomine; Dubois pa je živel v Parizu, in ker ni nič pisal in je bilo pozabljeno, kako je prišel na površje, je postalo njegovo ime čedalje alavneje in imel je po svojih prijateljih vpliv na politi-

ko, na literaturo in na umetnost. Imel je lepo starost in v tej starosti je pot njegovega življenja t kila v vse drugi smeri kakor Napoleonova.

Ko je umrl, je imeniten politik govoril na njegovem grobu, različni slavni pesniki so zložili nanj pesmi in med različnimi starimi babami, ki so mu izkazale zadnjo čast, je bilo tudi več akademikov. Franceja je po njem žaloval. Svoje premoženje je zapustil za ustanovo, iz katere dobivajo še danes lepe podpore pesniki brez talenta.

Pokopan je bil Dubois tisti dan, ko so Napoleonovo truplo pripeljali na Francosko.

Taka je bila kariera "pesnika" Dubois; napravil jo je, ker je imel modre oči, ker je bila lepa Pavlina Borghese nečimerna in zaljubljena, ker je bil minister Fouchaj prekanjen lup in ker je bila na Elbi prilika ukrasti 300.000 frankov.

KRETANJE PARNIKOV.

LAURA
odpluje 27. aprila v Trst.

MAJESTIC
odpluje 27. aprila v Southampton.

LA BRETAGNE
odpluje 28. aprila v Havro.

CINCINNATI
odpluje 28. aprila v Hamburg.

ZIETEN
odpluje 28. aprila v Bremen.

COLUMBIA
odpluje 30. aprila v Glasgow.

ST. PAUL
odpluje 30. aprila v Southampton.

KROONLAND
odpluje 30. aprila v Antwerpen.

CEDRIC
odpluje 30. aprila v Liverpool.

AMERIKA
odpluje 30. aprila v Hamburg.

POTSDAM
odpluje 3. maja v Rotterdam.

KRONPRINZ WILHELM
odpluje 3. maja v Bremen.

PRESIDENT GRANT
odpluje 4. maja v Hamburg.

OCEANIA
odpluje 4. maja v Trst.

ADRIATIC
odpluje 4. maja v Southampton.

LA LORRAINE
odpluje 5. maja v Havro.

GEORGE WASHINGTON
odpluje 5. maja v Hamburg.

PHILADELPHIA
odpluje 7. maja v Southampton.

FINLAND
odpluje 7. maja v Antwerpen.

KAISER WILHELM II.
odpluje 10. maja v Bremen.

NEUW AMSTERDAM
odpluje 10. maja v Rotterdam.

TEUTONIC
odpluje 11. maja v Southampton.

LA SAVOIE
odpluje dne 12. maja.

BREMEN
odpluje dne 12. maja.

BALTIC
odpluje dne 14. maja.

VADERLAND
odpluje dne 14. maja.

ST. LOUIS
odpluje dne 14. maja.

POKOR, ROJAKI
Kadar vam poteče savarovalnica na vašej hiši ali posestvu, obrnite se na Franka Gouše, edinega slovenskega zanesljivega savarovalnega agenta v Chisholmu, Minn., in okolici. Zastopam najboljšo savarovalno družbo v Zveženjenih državah. Pošiljam tudi denar v staro domovino varno in zanesljivo po Frank Sakserju in izdelujem vsa v notarni posel spadajoča dela.

Za obilen obisk se vam priporoča Frank Gouše, urad nad Bartolovo prodajalno, Chisholm, Minn.

Samo 25 centov

velja vsak zvezek potnega romana

V PADIŠAHOVEJ SENC.

V BALKANSKIH SOTESKAH.

Dosedajni 4 zvezki skupaj stanejo 16 EN T. 90LAR.

Ta krasni roman bode obsegal šest knjig in stanejo vse skupaj samo 1.50 s pošto vre.d.

V zalogi imamo še 3 zvezke

"VINNETOU"

Rdeči Gentleman

Vsi trije zvezki veljajo 75¢ s poštnino vred.

Kdor miali naročiti te zanimive in izvanredno cenene knjige, naj piše takoj, dokler se še vse dob.

Upravitelje "Glas Naroda" 23 Cortlandt St., N.Y.

Avstr. Slovensko

Ustanovljeno

Bol. Pod. Društvo.

16. januarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

JOHN BEDENE, I. glavni predsednik.
MARTIN OBRZAN, II. glavni predsednik.
LEO HROMEK, glavni tajnik.
BLASIUS MOREJ, glavni blagajnik.
ALOIS SLAPSHAK, glavni zapisnikar.

NADZORNI ODBOR.

PONGRAC JURSCHE, Mineral, Kans.
FRANK AUGUSTIN, Mineral, Kans.
FRANK STARCHICH, Frontenac, Kans.

GOSPODARSKI ODBOR.

FRANK MAUSER, Frontenac, Kans.
PETER WIRNSBERGER, Pittsburg, Kans.
CHARLES STARINA, Mulberry, Kans.

POROTNI ODBOR.

JOSEF SVATTO, Carney, Iowa.
FRANK PREMK, Cherokee, Kans.
FRANK SETINA, Yale, Kans.

RAČUNOVODJE KRAJEVNIH DDEUŠTEV.

1. Frank Boldin, Frontenac, Kans. — 2. Frank Schweiger, Chicopee, Kans. — 3. John Crepinšek, R.R.No. 8, Pittsburg, Kans. — 4. Frank Prelogar, East Mineral, No. 36, Kans. — 5. Karl Karlinger, Cherokee, No. 95, Kans. — 6. Louis Korb, R. R. No. 8, Pittsburg, Kans. — 7. John Kirin, R. R. No. 8, Pittsburg, Kans. — 8. John Bobnar, Fleming, R. R. No. 2, Post Cherokee, Kans. — 9. F. Yancić, R. R. 1, Pittsburg, Kans. — 10. John Eržen, Box 47, Jenny Lind, Ark. — 11. John Cherne, Box 97, R. R. No. 2, Malberry, Kans. — 12. John Chesnik, Box 85, Cherokee, Kans. — 13. Jerny Ursić, Hughes, Okla. — 14. Leo Bregar, Box 254, Maynard, Ohio. — 15. Vie Soss, 416 North Chestnut Str., Pittsburg, Pa. — 16. Frank Wegel, Box 143, R. R. No. 4, Girard, Kans. — 17. Vincenc Merzel, Box 78, Carney, Iowa.

Compagnie Generale Transatlantique.

[Francoska parobrodna družba.]

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Izomosta in Ljubljane.			
Poštni parnik so.			
"La Provence"	na dva vijaka	14,200 ton,	30,000 konjskih moči
"La Savoie"	" " " " " " " " " " " "	12,000 "	25,000 "
"La Lorraine"	" " " " " " " " " " " "	12,000 "	25,000 "
"La Touraine"	" " " " " " " " " " " "	10,000 "	12,000 "
"La Bretagne"	" " " " " " " " " " " "	8,000 "	9,000 "
"La Gascogne"	"		

Dan na deželi.

Čudna in tesna bojazen se vselej po lasti človeka, kadar se bliža po daljšem času krajem, na katerega ga vežejo najkrajšji spomini njegovega življenja . . .

Vlak beži hitro, ali človek ga vendar prehiti z mislimi in očesom; znane ceste, znana drevesa lete mimo; tuintam stoji na polju, na cesti znan človek, spozna nas in nas zaupno pozdravlja — vlak hiti, drvi po različnih tirih, spuščena para zasika in se vzdiga okoli oken — na domačem kolodvoru smo . . .

Izstopimo. Na peronu gruča znanih ljudi.

"Klanjam se, gosp. svetnik!" pozdravljam dobrega mestnega svetnika, ki si otira potno čelo z modrim robcem. "Čakate?"

"Ah, Klanjam se, čakan brata, ali kakor vidim, ni prišel; kakšna vročina je človek leti z polja kakor blazen — a zastoj — no, in kako se imate vi? Kaj delate? Kaj dela Praga? Brat mi je pisal včeraj, da pride, a ni prišel", odpira mi gospod svetnik svoje dušo, "pojdite, greva skupaj, jaz grem na polje."

Odideva. Gospod svetnik si neprenehoma pihlja s pahljačo.

"Tule sem čital, kar ste pisali v feuilletonu", začneja novi pogovor, "veste, ugajalo mi je, vsa čast, ali konče je bil slab, vi ne poveste, ali sta se vzela ta dva ali ne, to človek hoče vedeti. Ko bi vam mogel svetovati, bi vam rekel: Pustite ga umreti. A veste, kako lepo smrt. Tako-le, da bi se vlečla oba po noči v tunel čez tir. Pride vlak, zmehča ju — to bi bilo nekaj. Ali jaz bi vam dal misel. "Prosim, gospod svetnik," pravim.

"Poznate tega Havranka s Kostelca tega starega goljufa? Nekako trideset let je od tega . . . in gospod svetnik pripoveduje, kako je ta goljuf, Havranek s Kostelca, hodil sem k nam v mesto za nekim dekletom, kako je gospod svetnik, tedaj mladenič poln podjetnosti, zbral skupaj tovariše, kako so Havranka napili in pretepli . . . in gospod svetnik se smeje, da se razlega po celem trgu — "no, to je vendar burka, ne? Ali napišite to tako, kakor sem vam jaz to povedal", konča.

"Napišem, gospod svetnik, napišem," pritrjujem, "to boče burka", in se silim k smehu.

"Tako, torej jaz pojdem na to stran", kaže gospod svetnik na desno.

"In jaz tu", se obračam na levo. "Zbogom!"

"Klanjam se!"

To dobro ljudstvo na deželi. O, tu more profitirati pisatelj jako mnogo. Proti meni gre mlada dama v sivi obleki, belem slavniku z doli upognjenimi krakli. V roki kosček. Gospodična Ana! Castilka pesniške umetnosti, črnih oči in vojaške uniforme!

"Klanjam se gospodičino! Kam?"

"Ah, vi ste tukaj? Ste prišli sedaj? Grem po meso, spremite me."

Obnemem se takoj in grem z njo. "Napravili ste mi veliko radost, brala sem knjigo vaših pesmic."

"Imam usmiljenje z vami, gospodična!"

"Ugajale so mi vse, zlasti one o tožne. Morali bi bili dati tje turli one verze, ki ste mi jih napisali pred petimi leti v spominsko knjigo," je pravila gospodična Ana, in njene modre oči so zle rle očitovalje.

"Ni pustila tega ureditve knjige", se izgovarjam. (Bog ve, odkod sem pred petimi leti one verze prepisal.)

"Vi pišete tam o nekaterih svojih ljubicah, morali bi dati vse tje. Glejte, Roziko, Karlo, Fanko —"

"Dosti, gospodična, dosti. Obožujem vaš spomin. Pozabil sem . . ."

"To mora biti prijetno, če čita kakor dekle v knjigi verze, ki so pisani nanjo. A o meni niste pisali ničesar. Sicer, kako morem to zahtevati — imeli ste krasnejše predmete," meni gospodična Ana očitovalje.

"Gospodična, za vašo krasoto bi bila ena pesem premalo, napišem jih celo knjigo, prisegam!"

"Ah, pojdite!" zardi gospodična Ana.

"Na moje časti," zatrjujem.

"Nekaj drugega mi naredite. Glejte, prišla je moja sestrčina. Bode vam gotovo dopadala. Ima zelo krasne oči in čita rada pesmi. Nad vašimi pesmi mi je jokala. Obljubila sem ji, da vas ji predstavim — in napišite ji nekaj v spominsko knjigo, kaj ne? Pa nekaj otožnega, ona ljubi žalostne pesmi," pravi gospodična Ana proseče.

"Pri mesanju smo. Upam, da vas vidimo popoldne."

"Velika čast mi bode."

"Torej na svidenje!"

"Klanjam se, gospodična!"

Koprneč, pomenljiv pogled modrih oči in gospodična Ana je zginita in prodajalno. Dobra duša meni, da bi moral češki narod za štirinajstletni krajanje iz moje knjige zvedeti vse, kar sem pisal kdaj v kako spominsko knjigo, moral zvedeti tudi o Roziki, Karli in Fanki . . . dobra duša, ta Ana, in rodoljubna. Želela bi čestekom narodu lepši stvari . . .

Korakam proti domu. Grem po trgu, kjer čitam takorokod iz vsakega kamna kak spomin iz svoje preteklosti. Davni pojavi, minuli govori, razbljeni čuti mi prihajajo na pamet. Človeku je tako elegično.

"Ana, klanjam se, kakor bi vas klicali!" zgrabi nekdo mojo roko in jo stresa. Mladi navdušeni učitelj, duša vseh plesov, koncertov, izlov in bogve še česa.

"Kakor da bi vas klicali, ravno danes smo vam hoteli pisati," govori hitro in z nekakim zaupljivim tonom, menda navada iz šolske sobe, razven tega je to edini človek v mestu, ki izgovarja pri krajanju infinitiva vedno jasno po moravskem načinu. "I" (tj.), "morem vam tedaj vse povedati ustno, dovolite mi. Hočemo se dati napraviti narodno slavnost v prospeh našega uboga mesta. Veste, imamo tu toliko revežev, kanalizacija je bedna, božično drevo za šolsko mladino in druge in druge stvari. Nočem vam zadrževati s podrobnim naštevanjem. K ti narodni slavnosti nameravamo izdati spominski list — in tu se zanašamo na prvi vrsti na vas, častiti gospod. Upam na prispevek z vašega priznanega peresa; blagovolite nam dati nekaj vznepajočega, rodoljubnega. Imam sam krasno misel, katera bi bila izpeljana po vašem okusu, resnično biser med rodoljubni pesmi, Napis bi se glasil: Vstajenje. Grmenje kanonov in pušek na Beli gori je pogrebno zvonjenje, naš narod živ položen v grob — in v dobri moji mi opisuje dalje, kako se osvosti v grobu, odrine kamen in vstane kakor Kristus po tridnevem smrtnem spanju, eden dan da pomeni sto let, da plapolata belo-rdeči prapor v njegovi roki — in konča: "Dobra snov, ne?"

"Resnično obljubljam."

Pokloni, tresenje rok, in duh plesov, koncertov, izlov, narodnih slavnosti v prospeh vsega uboštva, bedne kanalizacije in božičnega drevesa odleti, prepričan, da mi je dal kos mramorja, iz katerega iztečem s priznanim roko okrasek celi ti narodni slavnosti in stebel za hram svoje slave. Čakati je človeška usoda — čakajte, človeče . . .

Vorlov dedek! Stari dobri kmet z očmi, modrimi kakor plavica in zamazano gipsovko. Ne zanima se za nič drugega, kakor za politiko. En časopis kupuje sam, dva si vrhu tega vsak dan izposodi.

"Dober dan, dedek," podajem mu roko.

"Bog daj, mladi gospod. Iz Prage? Na nekoliko dni k mamei? Oni dan sem govoril z njo in sem ji dejal, da more imeti nad nami veselje. In to je resnica. Kaj je novega v Pragi? Vi pišete v časopise in se poznate s temi gospodi — kaj se tam tako govori? Pošil letos? Pojdemo mi na Ruso ali Rus na nas? Tega se ne more več prenesti, nobene dobre letine in vedno novi davki in zopet davki — a vse pogoltna armada! Oh ta Bismark, Bismark! Pa podžiga vse to, da bi sam imel korist. On je zli duh cele Evrope. In kaj se govori o tem mlademu nemškemu cesarju? Kaj se govori o sestanku z ruskim potentatom? Kaj o Franciji? Tam tudi nekaj poka . . . Jaz mislim, da nastane velika vojska v kateri se zmelje cela Evropa, ne? Kaj mislite?"

"Meni se mudi, dedek, nimam časa, grem s kolodvora, saj se še pogovoriva . . ."

Dobri, priprosti starček. Meni, da je človek dovršen diplomat, če piše v časopis . . . No, ali vsaj ne želi, da bi mi pisal v spominsko knjigo, neče rodoljubnih pesni, ne pogrša ničesar v moji knjigi, zato ga imam rad . . .

Zavijem v ulico k domu. Na oglu zidajo hišo. Zidarji imajo danes "slavljie". Gori na ogel postavljajo šopek z rožmarina in pisanih cvetlic. Gledam. V tem pristopi k meni mojster.

"Mladi gospod, odpustite, ali nebo vas je poslalo sem. Ravno kakor bi nam hotelo pomagati v zadregi."

"Kaj želite?"

"Tje gori moramo obesiti še tablo z kakimi verz — a ne vemo, kaj bi napisali. Vi se zastopite na verze, saj tako pravi vsakdo, naredite nam kaj, prosim vas. Ponozite nam iz stiske."

Naslonil sem se na zid, potegnil iz žepa kos papirja in svinčnik in napisal po dani mi intenciji nasledne verze k proslavi stavitelja in lastnika hiše:

Hiša je dovršena
Slavnostno okinčana,
Čreku ki je stavil jo
K njemu vsi živijo.

In gospodu Košku
Njenemu posestniku,
Vsi želimo hiš še pet
Nas pa naj povabi v klet.

Zidar je gledal vame v svetem zamaknenju . . .

Velikanska radost, silno zahvaljenje, odkritosrečno stiskanje roke, in žel sem dalje . . . z resignacijo in mislijo, da človek svoji usodi ne uide.

"Gospod! Klanjam se! Hej!" zadržim naglo na levi. zrem se. Gospod, čišek, krojaški mojster, stoji na vratih svoje trgovine in mi miga živahno.

Grem k njemu.

"Dober dan mojster, kaj je?"

"Že davno sem želel govoriti z vami," in skrivnostno mahajoč pritajuje mojster svoj glas, "imam nekaj za vas."

"A", se čudim, "vi? Hlače nove mode, sukno?"

"To me, nekaj drugega. Lalzko za služite s tem denar. Čital sem v časopisu vašo historijo o nekem lopovu in takoj mi je prišlo na misel. Ti veš tudi o enem, povej mi in to napiše."

"Oh, mojster", sežem mu v besedo, "budobnežev je na svetu zelo veliko. Veste, kaj pravi Hamlet? Ni človeka na Danskem, ki bi bil kaj vreden."

"Kaj na Danskem," in dobri mojster se je že pripravil k govoru, tako, da sem videl, da zopet ne uide svoji usodi. "Tu, tu v mestu, v tej ulici! Le napišite! Stari Kolanda", in še bolj je pritajil glas in mi pripovedoval o starem Kolandi, ki baje kralde, trpinči žmo in otroke, skopari in katerega mora baje vrag vzeti živega . . .

Bil sem srečen, ko sem ušel toku besedil mojstra Čička, ki mi je hotel na vsak način pripomneti k denarju . . .

Prišel sem domov. Mati je sedela pri arzi in brala. Pozdravila me je priširo.

"Že sem mislila, da ne prideš. Vlak je prišel že pred dvema urama."

"Zamudil sem se med potjo. A kaj citate, mamec?"

Podala mi je knjigo. Marljivo: "Drugo soprogo."

"Vidiš, dečko," meni mati, "ti pišeš različne stvari, ali želela bi, da bi ti kaj takega napisal. To je povest! . . . Ali "Zlatolasko"; to sem prečitala. Želela bi to, dete . . ."

Ta moja mamec! Ničesar drugega ji ni manjkalo k popolni sreči, kakor samo, da bi bilo njeno dete autor romana "Druga soproga" in "Zlatolasko!"

Iz spominov na Benetke.

Ne biti v Benetkah — to je danes resnično sramotno; a o Benetkah še kaj danes pisati, to pa je naravnost neokusnost.

Toda oni, ki je bil tam, pojmi, da človek mora zagrešiti to neokusnost. Pogled na mrtvo truplo mora nare za hip silno delovati; a kadar vidiš umiranje in celo tako umiranje, kako uga suje Venecija, nekdanja onoa kraljica Adrije, tedaj si boš do smrti pričakoval nazaj one tragične utise in melanholične spomine. Ako pa si literat, tedaj boš pisal. Tisoče jih je že pisalo pred nami, in tisoči bodo še pisali za nami, dokler se valovi zelenih voda ne zgrnejo nad to tako tožno, tako krasno in tako strašno pričo morja, ki se je imenovala Venecija.

Tisoč in sto let življenja! Na otočjih in morju otemenjenosti je v osem sto nastalo mesto. Mesto samih praktičnih trgovcev, ki so imeli en edini cilj: da obogate. Oni niso vedeli za nikakovo udobnost, niso se bali daljnih potovanj in oni niso poznali glasa vesti. Tudi matematičarji življenja, kojih prodirajoče in preenjajoče oči gledajo na nas in pergamentnih mirnih obrazov na slikah iz kasnejših dob. Njihovo mesto je bilo: postala država, ki se je mešala v vse zadeve, naj so bile to križarske vojne proti polumeseču ali voje lombardskih mest proti nemškemu cesarjem, in iz vsega je znalo to mesto črpati svojo korist. Bilo je neomejen gospodar Sredozemskega morja, ker je bilo edina pomorska moč, a bilo je vpliven čimtelj tudi na kopnem. Ker je imelo denarja, s katerim si je moglo v času, ko je bila vojaščina pridobinski pokle, najeti najboljši dinarje in najpogumnejše generale. Nikdar ni neprijateljska noga stopila v njegovo področje.

Ta država je bila republika, a njena glava dosmrtno izvoljeni dož. Toda "corno ducale" — doževa čepica — ni bila krona, da bi se jo moralo komu zavidati. Od petdesetih prvih benekških dožev se jih je petorica te časti prostovoljno odrekla, pet je bilo preganjenih, ko so jim preje iztaknili oči, pet je bilo umorjenih, devet vrženih s prestola, dva pa sta padla v bojih.

L. 837. je njih mornarica pripeljala iz Aleksandrije s sabo truplo sv. Marka, ki je postal zavetnik republike. Postavili so mu cerkev, ki je ena najslavnejših in najlepših zgradb na svetu. Vsi slogi, počenši od bizantinskega preko romanskega in gotičkega renesance — so tu zmešani in prepleteni: barve, zlato, mozaik in freske slave tu prave orgije,

a vendar veličastna harmonija, ki ne žali, pravi unikum. Vse, karkoli je le bilo mogoče, je postalo tu resnica.

V tej denarni aristokraciji je delovalo nagnenje, da pokaže svoje bogastvo in se razbrzdano šopiri z njegovim sijajem. Krog leta 1000 na dan Vnebohoda je dož na svojem Bucentorju privrkat zaplul v morje k otoku Lido in slavil tam svojo zaroko z Adrijjo, spuščivši v zelene valove zlat prstan. Odslej je bil ta dan največji benekški praznik. Tisoče in tisoče ladje v prekrasnih barvah je spremljalo dožovo ladjo, mesto in morje sta rajala, a modro nebo nad njima se je doževalo, kot da blaženstva drži. Nič ni bilo enakega slavi in moči te države. Položeno v sredino med vzhod in zapad, med toliko narodov, se je zdelo, kakor da mu je usoda namenila, da zavlada nad njimi in se z njimi obogati. In pri taki slavnosti so enake misli pač vstajale v srehi in dušah in hitele z ustne . . .

L. 1291. je bil ustanovljen "Veliki svet". Aristokracija je potegnila vlado nase, članstvo v "Velikem svetu" je postalo v nekoliko rodovinah ledo, in te rodovine so bile zapisane v "Zlato knjigo". Dožovo moč so jako omejili, zato so mu postavili novo palačo. En del je bil že dogotovljen, ko je nastala afera Marina Faleria. Osemdesetletni dož je kasno na večer svoje življenja zasnoval mladeniško nalogo: zrušiti moč aristokracije. Namera je bila izdana, Marini Faleria so med stobriči Piazzete odsekali glavo, stavitelj dožove palače Calendario je bil kot udeleženec pri zaroti z nekoliko stotinami Dalmatinev obočen na stebre svoje zgradbe. "Veliki svet" pa je sprejel sklep, da je pod kaznijo 1000 dukatov prepovedano govoriti o nadaljevanju zgradbe. Dož Mosenigo je čez 70 let prostovoljno položil globo, in zidanje se je nadaljevalo . . .

In zopet čudna stvar, ta doževa palača! Samo v mestu, kjer ni živela tradicija antike, je mogla vzniti taka stavba. Na dveh vrstah nežnih gotičkih stebrov se dviga močna, temno-rdeča masa prvega nadstropja z nekaj malo okni, trda, težka, počivajoča na teh stebrih s celo težo. Kakor da bi jih hotela pritisniti in razdrobiti. Brutalna, brezobzirna je ta zgradba, kakor je bila cela ona država — a vendar zopet ne žali in zopet je nepozabna.

In ta slog je bil v varijacijah vzor za večino benekških palač. Ki obkrožujejo volo kanala Grande. Nanj spominja Canova, Foscarini, Dario, Loredani, Bembardehi — povsod se prepletajo gotička, romanski in bizantinski slogi.

Ko so si Turki osvojili Carigrad, tedaj so denke Benetke v razkožneke osmaškem elementu nevarnega sovražnika. Benačani so se bojevali z njimi in ne brez uspeha, a končno so pa le izgubili celo vrsto naselbin. In njihova izguba je začela propadati. Sedaj li jim bilo treba, obrniti svoj pogled na Italijo in gledati, da bi postali kristalizovana točka njenih prizadevanj za edinstvo, toda praktičnim dnevnim politikom je manjkalo tega višjega stališča. Cambryška liga jim je ugrabila večino kontinentalnih držav v Italiji — moč republike se je zlomila. Sedaj si je prizadevala, da si črta ono, kar je imela: brezobzirno vlado aristokracije doma, poljarmljeno brezpravno ljudstvo, katerega so se za jaso oči prirejele slavi in zabave in tu in tam krvavi igre.

Življenje države se je skrčilo na status quo — in to je začetek konca vsake države.

In tu se je začel drugi del benekške zgodovine. Slavnejši, odličnejši, nesmrtni. Plemstvo se je odreklo trgovine in pričelo gojiti znanost in umetnost. Kiparji, arhitekti, slikarji zavzemajo mesto condottierov in generalov. Alessandro Leopardi, Jacopo Sansonino, Bellini, Giorgione, Tizian, Tintoretto, Veronese, Tiepolo — v doževi palači, v cerkvi in na zgradbah govore človeka ta imena z močnim glasom.

Umetnost je cvetela, republika je vegetirala. Za čas, tu in tam, je pač zalesketala tu in njena slava, njeni diplomati in olposneci na tujih dvorih so se odlikovali z razumevanjem položaja in z ocajevanjem oseb in idej (njihova izvesta v različnih arhivih so danes raznamentejši dokumenti časa in ljudi) — toča soince se je nagibala k zatonu. L. 1797. je Napoleonov general zasedel Benetke. "Zlato knjigo" so zažgali, in poslednji dož Manin se je odrekel svoji časti . . . In to je bil konec.

Z gondolo ploveni po kanalu Grande. Palače slavnih imen so puščobne, kolči pred njimi, na katere se privzamejo gondole, so izgubili barve, stekla v oknih so razbita, okrasni so izprani od dežja — obupen vtis. Človeku pride na misel, da bi sem prišel, kadar bi moral ali hotel umreti.

Palazzo Vendramin kaže gondolier. Tu je umrl Richard Wagner . . .

Palazzo Mocenigo — tu je stanoval Giordano Bruni, ondi je lord Byron pisal Don Juan, Faleria, Sardinapala . . .

Palača Volkov — tamkaj na balkonu sedi ženska postava, vsa v belih cipkah, sence podpira z roko in gleda nekam v morje — Eleonora Duse! . . . Naenkrat mi postane harmonija med njeno umetnostjo in tem umirajočim mestom jasna — tu je našla ta žena celivo pravo bivaljšče zase . . .

Po doževi palači hodim. Svinčene celice, dvorana "Velikega sveta", soba "deseterice" in "trajice", levja žrela, kamor so metali ovadbe, freske, slike, dekoracije stropov, v knjižnici v vrsti doževih portretov, prazno "mesto Marina Faleria, nasmrčenega raj zločina", kosi pohištva, zbirke, "Most vzdihov" —

eela benekška zgodovina je tukaj in vsa duša te zgodovine hodi s teboj to teh prostorih . . .

Pri sv. Marku je velika maša. Ljudstvo pri naši glasno molči, moniki sede na obeli straneh altarja, orglje pojo v prehodih v taktu polke . . .

Motrim spomenik Colonna, nagrobni spomenik Tiziana in Canove, sijajne grobove dožev, Tizianovo L'Assunto, vsa čula Madon, svetih Sebastianov, zgodovinskih slik in spomenik Viktorja Emanuela na obali, ki je uprav bučen in nesramen anahronizem v tem mestu proslasti.

Po ulicah hodim. Nikjer voza, ko lesa, avtomobila, niti tramwaya — ni glasu, niti prana — tiho, tiho . . .

Obrnem se v prostorske alije mrtve; gledam v prazna cerkve, stojim na sanjajočih tleh. Ljudje se grejejo na soncu, dvirajo se in leno vlečejo k meni, stegaje roko: "Trinkelt!" . . . Moške, žene, otroci — vse.

Otrok mi je žal. Tako so rmeni in čisto nič otroški — manjka jim družine, trave in drevoja . . .

In ko sem vse obšel, grem na Lido. Otok se oddaljuje od benekškega sloja. Tam je peti čin tragedije, tu pa nekaj takega, kakor: glava v enem dežanju. Kopeli, hoteli, tramwayi, lawn tennis — uprav mrzi mi da sem prišel semkaj. . . .

In ko od tukaj gledam na mesto, vidim povsem jasno, da se zvonik San Pietro di Castello znatno nagiba. In ravno tako, da se nagiblje druga campanila, ki stoji dalje na levo od prvega. To ni avtogestija, to je resnica . . .

Roparski napad na igralnico.

Park City, Utah, 23. aprila. Dva, dobro oborožena roparja sta včeraj po noči napadla takozvani Oak-Saloon, v katerem je dvajset gostov igralo na karte. Te goste sta roparja z revolverji prisilila, da so se postavili v vrsto, nakar so jim odvzeli ves denar, kar ga je bilo na mizi in v žepu. Roparja sta dobila \$500 v srebru in zlatu in sta srečno ušla.

SLOVENCJI IN SLOVENKE, NA-ROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK "GLAS NARODA"!

A KO pošiljaš

denarje v staro domovino,

obrne se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postreže

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St., NEW YORK.

A KO

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St., NEW YORK.

A KO

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakage drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St., NEW YORK.

A KO

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrne se na

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St., NEW YORK.

A KO

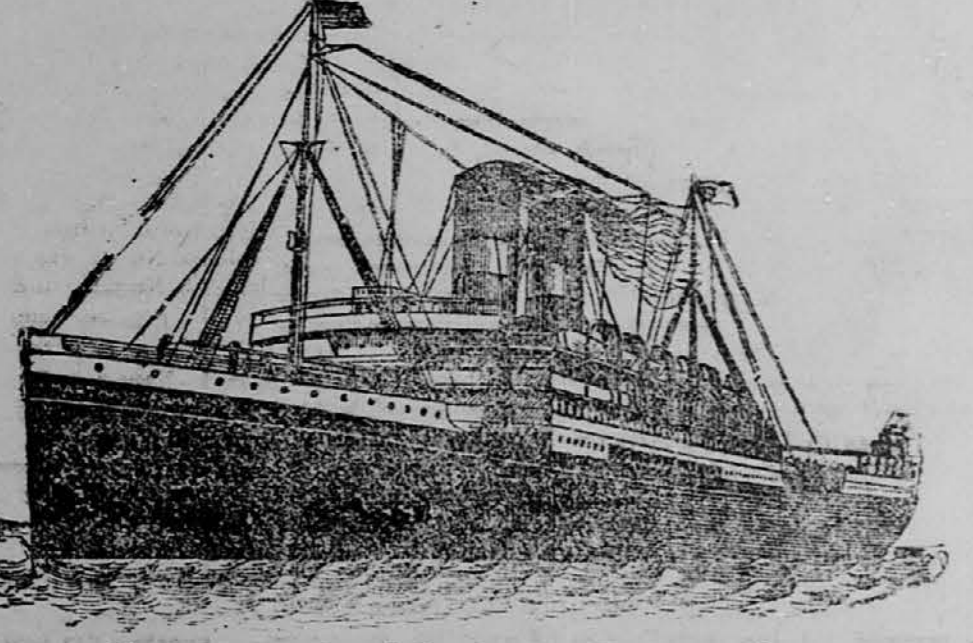
pa poslušaj ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brenični brzojav:		
ALICE	LAURA	
MARTHA WASHINGTON		
ARGENTINA		
OCEANIA		

TESTA ali REKE \$35.00, 35.00, 35.00, 36.20, 36.25

II. RAZRED do

TESTA ali REKE \$50.00, 50.00, 50.00, 50.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst

in Sarajevu.

Delniška glavica

K 2,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš zastopnik za Združene države je tvrdila

FRANK SAKSER CO., 82 Cortlandt Street, New York.

Podružnice

Spiljet, Celovec, Trst

in Sarajevu.

Rezervni fond

K. 300.000.

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIC, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: MAKŠ KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.

Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St. Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th Str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Joliet, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

PRISTOPILO.

K društva sv. Jurija št. 69 v Kansas City Kans. dne 7. aprila 1910. Peter Eler, rojen 1879. cert. št. 12932, v I. razred. Društvo šteje 62 članov.

K društva sv. Barbare št. 39 v Roslyn, Wash. dne 7. aprila 1910. Kazimir Brozovič, rojen 1894. cert. št. 12931, v I. razred. Društvo šteje 168 članov.

K društva sv. Frančiška št. 54 v Hibbing, Minn. dne 7. aprila 1910. John Steik, rojen 1883. cert. št. 12934, v I. razred. Društvo šteje 54 članov.

PRESTOPILI.

Brat Karol Penšek, razred I. cert. št. 4871, rojen 1872. član društva sv. Alojzija št. 87 v St. Louis, Mo. je prestopil dne 16. aprila 1910. k društvu sv. Andreja št. 84 v Trinidad, Colo. Prvo društvo šteje 31, drugo 34 članov.

SUSPENDIRANI.

Od društva sv. Florijana št. 64 v So. Range, Mich. dne 7. aprila 1910. Jos. Lukanič, cert. št. 5969, I. razred. Društvo šteje 42 članov.

Od društva sv. Jožefa št. 86 v Midvale, Utah. dne 18. aprila 1910. Jacob Pezclj, cert. št. 11746 in Nik. Gajkovič, cert. št. 7092. Oba I. razreda. Društvo šteje 35 članov.

ČETANI.

Iz društva sv. Barbare št. 39 v Roslyn, Wash. dne 7. aprila 1910. Frank Horvat, cert. št. 2337, II. razreda. Društvo šteje 168 članov.

ZOPET SPREJETI.

V društvo sv. Barbare št. 39 v Roslyn, Wash. dne 7. aprila 1910. Ciril Crnich, cert. št. 6089, v I. razred. Društvo šteje 169 članov.

V društvo sv. Alojzija št. 31 v Braddock, Pa. dne 7. aprila 1910. Andrej Jagodnik, cert. št. 6230, v I. razred. Društvo šteje 207 članov.

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

Drobnosti.

KRANSKE NOVICE.

V Ameriko se je dne 7. aprila iz ljubljanskega južnega kolodvoza odpravilo 40 Macedoneev, 30 Hrvatov in 2 Slovenca.

Septembarski dogodki pred najvišjim sodiščem. Dne 27. aprila 1909 je bila po večdnevni obravnavi pri ljubljanskem deželnem sodišču zaradi snamevanja nemških napisov razglašena razsodba in so bili obsojeni g. Žiga Vodušek na dve meseci, Jos. Lotrič, ki je od tedaj že umrl, na tri mesece; Jos. Bukovnik na en mesec; Ciril Krajnc na pet dni; Jos. Struna na dva tedna; Danilo Cerar na deset tednov; Ludovik Lovšin na tri tedne; Fran. Škof na dva tedna; Viljem Lehen na en mesec in Valentin Lucin na tri tedne. Proti tej obtožbi se je pritožilo državno pravdnstvo, sodeč obsojenec pa je vložilo ničnostno pritožbo. Nedavno je o tem razpravljalo najvišje sodišče na Dunaju. Senatu je predsedoval Zohar, vatanje pa so bili Zwiedinec, Friedl, Gugiem in Pevelz. Pritožbo državnega pravdnstva je zastopal generalni advokat Okretič, zastopnik obsojenih je bil ljubljanski odvetnik dr. Svigelj. Najvišje sodišče je zavrnilo pritožbo obsojenih in ugodilo pritožbo državnega pravdnstva ter zvišalo kazni: Jos. Struna od dveh na tri mesece in Jos. Struna od dveh na tri mesece in Jos. Struna od dveh na tri mesece in Jos. Struna od dveh na tri mesece. Strano!

Umrl so v Ljubljani: Vilibald Gril, polic. stražnika sin, dva meseca; Krakovski nasip 4; Terezija Rozman, ključarjeva hči, dve leti, Domanjska cesta 47; Konrad Vrtačnik, spr. vodnik sin, 3 meseca, Hranilnična cesta 7; Alojzij Strazišar, šolski učitelj, 13 let, Dolenjska cesta 41.

Velik požar na Bleči. Bled, 8. aprila. O polnoči je izbruhnil v Gradu silen požar. Gorelo so tri hiše in gospodarska poslopja. Za vas je bila

največja nevarnost. K sreči je močno deževalo. Gasilec so vro gasili.

Nemena ženska ponesrečila. Utopljena so našli v četrti dne 7. apr. dopoldne ob 10. v Ljubljani pod vajo Šlape. Po znanosti soditi je beračica, srednje bolj suhe postave, stara čez 50 let. Utopljena tu ni znana, nahaja se v mrtvašnici pri D. M. v Polju. Utopljena je v sredo govorila poleg ljubljanske s Heleno Novak, kateri je rekla, da gre v bolnico. Nakrat se je neznanke odprla žila. Novak je šla po voz, da bi žensko prepeljali v bolnico, neznanke se je pa šla izpirat k ljubljani, kjer je izgubila ravnotežje ter padla v vodo.

Zgorela je zidnica posestniku Udožu iz Homa; izteklo je 45 veder vina. Zavarovan ni bil nič.

K ulomu v senožeško cerkev. Iz Senožec se piše: Od leta 1859, ko se je izvršila od vajakov tavnina v senožeški cerkvi, do noči med 6. in 7. aprilom leto, je bila varna ta cerkev pred vlomili. Dolatno k poročilo o tej tavnini se poroča še naslednje: Vlomilo se je pri stranskih vratih z dletom. Odprli so tatovi oba stranska tabernakeljna pri malih oltarjih. Pri velikem oltarju so po morali, kakor vse kaže odpreti tabernakelj s svojim ključem tatovi. Iz tabernakelja so vzeli monštrance, sv. hostijo so pustili na oltarju. Iz ciborija so pometali po oltarju sv. hostije; sibirij sam so pa odprli pustili na velikem oltarju. Odmeli so posreben križ iznad tabernakelja. Spravili so se na vzidano omaro za sveto olje, katero so vrgli iz zidu, in tudi na vzidano puščico, katera je prevrtna z dletom. V zakristiji so pobrali dva kelija; patene so pustili, odprli vse omarine predale in zmetali napretek razno cerkveno obleko. Dopadla sta se jim tudi dva čolnaka za kadilo. Pri zakristijskih vratih so razdeli monštrance in kelije in jih zavili v bombaž in v obrisno ruto. Za spomin so ostavili na tem prostoru železne droge, ki vežejo pri monštranci spodnji in zgornji del, kakor tudi razbito monštrance steklo in pa kos žarka pri monštranci. Dve

sveti hostiji ste ležali na tleh v zakristiji, nekaj so jih pa tudi odnesli. Vsa tatvina se je izvršila ponoči, ko je bilo zelo temno, in ob silnem nalinu dežja. Škode je gotovo do dva tisoč kron. Orožništvo pridno zasleduje vso zadevo.

PRIMORSKE NOVICE.

Ustrelil se je v Pulju vojaški podintendant Viktorij Zubryski. Pokojnik si je hotel že enkrat končati življenje, pa ga je njegova žena še o pravem času odvrgla od njegovega groznega namena. Vzrok: huda bolezen.

Se utopila v morju. Pišejo iz Pulje: V morskem kopališču "Saeorgiana" je kot oskrbnik umirovljeni podčastnik vojne mornarice, Pruckl, Moravec po rodu, in je prešel v kopališče tudi svoje stanovanje. Njegova žena, 35letna Frančiška Pruckl, doma iz Mozirja na Štajerskem, je bila že delj časa bolna in otona. Nedavno ob 4. jutraj je vstala in ne da bi se popolnoma oblekla, je izginila iz sobe, ter se ni več vrnila. — Ob 6. jutraj se je možu vendar le čudno zdelo, kam je izginila soproga in jo gre iskat z dvema mladeničema, ki sta pri njem stanovala. In res so zagledali nedaleč od kopališča ležati v morju žensko truplo, katero so potegnili h kraju in v njej spoznali Prucklovo. — Pokojnica je pustila na soproga pismo, v katerem mu naznanja vzrok izvršenega čina, za prosi opraščenja in mu daje razna navodila, kako naj vzgoji njuno 12letno hčerko.

ŠTAJERSKE NOVICE.

V vlaku omamljen in okraden. Mesar in živinski trgovec Schauflinger iz Lambach pri Kremsmünster, se je peljal v noči od 4. na 5. aprila proti Brucku ter bil na čuden način okraden. V Gradcu je zahteval Schauflinger od sprevednika boljše prostor, nakar mu je slednji odkazal oddelek drugega razreda, v katerem se je nahajal samo en gospod. Schauflinger je zapal ter se prebavil, ko je vlak vozil na postajo Pragersko; začutil je v vozu neznozen smrad, obenem mu je pa začelo postajati slabo. Izstopivši iz vlaka presteže svoj denar ter zapazi, da mu manjka 600 K. Gotovo je, da mamljen in potem okraden. Obdolje bil Schauflinger od sopotnika oženice, mož slabotne postave, je rekel železniškemu izprevedniku, da je polkovnik. Za storilec se poizveduje.

"Živnostenska banka" je kupila v Gradcu hišo št. 13 na glavnem trgu. Nemei so vsled tega grozno razburjeni in napadajo posebno posestnika. Rudolfa Marka, ki jo je prodal. Zakaj se Nemei nakupa te hiše tako strahno boje, nam ni znano. Ali je morebiti to začetek "slovanske nevarnosti" v Gradcu?

HRVATSKE NOVICE.

Naslednik škofa Strossmayerja. Za naslednika pokojnega Strossmayerja bo imenovan, kakor poročajo hrvatski listi, zagrebški pomožni škof Krapac, zagreben klerikale. Papež je baje to imenovanje že odobril, da je torej stvar toliko kakor gotova. "Pokret" pravi, da Krapčevega imenovanja Tomašičeva vlada ni zakrivila. Čet, da je bila stvar definitivno rešena že pri odstopu bana barona Raucha. Kotično pripominja "Pokret": "Prepričani smo, da bo to imenovanje bridko zadelo ves naš narod in da bo provzročilo vihar ogorčenja v vsi djakovski škofiji. Zato pač ni bilo treba čakati toliko let, da se sedaj spomin Strossmayerjev na takšen način oblati."

RAZNOTEROSTI.

..Šliha iz Belgijskega solstva. Kako je Belgija v času 30letne klerikalne vlade "napredovala", kaže sledeče poročilo: V Flandriji so nekateri kraji s 70% analfabetov. Z neke tamošnje šole je prišel v javnost učni red, ki je bil za ponedeljek 3. jan. 1900 (5.6. in 7. šolsko leto) sledeč: 1. Jutranja molitev, 10 zapovedi, rožni venec, evangelij. 2. Računstvo. 3. Rožni venec. 4. Odmor. 5. Rožni venec. 6. Zemljepis. 7. Litanijske Matere božje. 8. Rožni venec. (Moli se vsakokrat en skrivnost.) Konec ob 11. uri 20 minut. — Uspeh takega "podučanja" so nedvomni kakor kaže zgoraj naveden odstotek analfabetov. Take šole so tudi najvišji cilj slovenskih klerikalcev. Ljudstvo bi potem vsaj ostalo vzorno nemumno....

Zvonik sv. Marka v Benetkah bo dovršen do 25. aprila 1911. Doslej so porabili za gradnjo nad pol milijona opeke.

Indijski zaklad. Začetkom tega leta so zopet omogočili nekateri bogati Angleži z dovoljenjem indijske vlade veliko ekspedicijo, ki je namenjena iskati kronski zaklad Sahamat Džingisa, muresdabadskega vladarja. Zaklad, o katerem veljajo, da se nahaja v polrazpalih razvalinah nekdanjega glavnega mesta Bengalije, se ceni na okroglo 200 milijonov kron in so ga že večkrat brezuspešno iskali. Dragocene dragulje, stare nakitje, redek les in orodje iz slonove kosti je bil indij-

ski vladar svoj dni skril, da ne bi zaklada našli angleški osvoboditelji in ga zaplenili. Še danes govorijo stari Indijci, da je vse to skrivito v zidovih že davno opuščene džamije Moti Mehli, ali kakor se po naše reče "Biserno jezero". Že opetovano so razni avventuristi hoteli rešiti zaklad, ali ciljaniso nikdar dosegli. Tajinstveni služnji in mistični strah je odganjal Indijce vedno od skrivnostnih razvalin, kjer so se nekdanj dvigale krasne palače in se je ob reki razprostiralo 4 ure dolgo mesto z živahno trgovino, ki ni sedaj drugega, kakor preraščena razvalina. Samo džamija je še kolikor toliko ohranjena in po njenih zidovih pležejo opice, ki jih majo Indijci za svetnike. Tik džamije je 20 metrov dolga, 7 metrov široka in ne bolj kot 4 metre visoka stavba, v kateri je baje skrito vladarjevo bogastvo. Početkom 18. stoletja je skušal priti do zaklada Anglež Henry Welton z 10 Indijci, a kaj se je zgodilo z njimi, še do danes niko ne ve. Po prvi noči so jih našli razmetane in mrtve pred džamijo. Poznejši raziskovalci so se ali vrtili znotraj ali pa so trpeli neko bolezen, kateri noben zdravnik ni vedel vzroka in pojasnila. Pred desetimi leti so sami potomeci vladarjevi začeli rušiti zidove, ali tudi oni so nalezli bolezen, da so kmalu pomrli. Sedaj pa niko ne upa več na proketo mesto.

Ruski oficirji. V Petrogradu so zaprli dva poročnika, ki sta bila opremljena z razbojniškim in tatovskim orodjem in sta hotela oropati nekakega juvelirja za 20.000 rubljev. Kavalirja sta rabila denar za veselo življenje.

Iščeta se ROBČEK in SRBČIČ. Oba sta izučena peka. Za njih naslov bi rada zvedela jaz spodaj podpisani in prijatelj Fran Eržen. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi naznani. — John Prime, Box 273, Forest City, Pa. (23-25-4)

POZOR ROJAKI!

Več ljudi, Slovencev, kakor tudi drugih narodnosti, me vprašujejo, kje sta MARTIN in STEFAN KRALJ. Ostala sta v več krajih dolžna in sedaj stanujeta v Barberton, O. Varnost se jiha!

Mihael Dolenc, Bedford, O.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekolikoli vrste izdelajem in popravilam po najnižjih cenah, a dele trpežno in zanesljivo. V popravilo zašljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 10 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,

2017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO.

Rojakom v Braddocku, Pa., in okolici naznanjamo, da je naš rojak

JOHN A. GERM,

544 Braddock Avenue, kupil prodajalno, kjer prodaja tudi razne slovenske knjige in objednem je pooblaščen pobirati tudi naročila na list "Glas Naroda". Rojake, ki ga toplo priporočamo.

Upravišтво "Glasa Naroda".

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je posrečilo izvesti pravo aljupsko tinkturo in Pomado proti izpadanju in razpadanju las, kakorine se domaj na svetu ni bilo, od katere močnim in ženskimi močmi in dolgi lasje, vsajeno popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali, ter ne osireli. Ravno tako močnim v 6 tednih kranji krbi popolnoma zrastejo. Reumatice a v rokah nogah in križah v 8 dneh popolnoma ozdravijo, kurja oca bravičice, potne nose in ozbilne še popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamnim z \$500. Pišite po cenik katerega pošljem zastonj.

JAKOB VAHČIČ, Box 69, CLEVELAND, O.

POZOR rojak! Kdor kupuje ali črta slatino, na: pije po lepo steno na blago. Mi pošljimo botelino in nevolnost ozdravi direktno v stari kraj in janičino za sprejem. Pišite dnevno po cenik.

DERGANCE, WIDEWICH & CO., 1812 Broadway St., Denver, Colorado

NARAVNA KALIFORNIJSKA VINA NA PRODAJ. Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon a posodo vred. Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon a posodo vred. Iverata travnata od \$2.50 do \$3 galon a posodo vred. Manj nego 10 galon naj niko ne naroča, ker manjše količine ne moremo razpoložiti. Zvezdno s naročilom naj gozdarstvi dopolnjuje denar, ozirnoma Money Order Spotovanjam. Nik Radovich, 394 Vermont St., San Francisco, Cal.

Ali hočete dobiti nekaj pojma O ANGLEŠČINI in AMERIŠKI PISAVI? Pišite na nas. Ponujamo že dve leti potom dopisovanja angleščino in lepissime. Pojasnila popolnoma zastonj. Pišite še danes! Slovenska korespondenčna šola, 6119 St. Clair Ave. (Special Box 10) Cleveland, Ohio.

DELO DOBE

slov. premogariji za slope mine, 6—7 čevljev premoga. Odprite svetilke in le v razpoklinah se rabi zaprite ali safety lamp. Večina tamošnjih starejših premogarjev so Slovenci. — Strajka ni. — Ponudbe naj se pošljejo v slovenskem, angleškem ali pa tudi v nemškem jeziku na: United Coal Co., Bank for Savings Bldg., Pittsburg, Penn.

Iščem svojo ženo ALOJZIJ VONČINA, ktera mi je pred par dnevi ušla in vzela seboj eno leto starega otroka. Jaz sem se pri delu ponesrečil in sedaj si ne morem nič pomagati, ki sem sam v hiši. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njo, naj mi blagovoli naznaniti, ali pa naj se sama javi. — Frank Vončina, 142 Wardman Ave., Detroit, Mich. (23-26-4)

POZOR ROJAKI!

Priporočam rojakom dobro, naravno vino, Concord galono po 50¢, Catawba po 75¢.

Za gotavljam dobro postrežbo. Naročila je priložiti denar.

Frank Šali,

Euclid, Ohio.

PRIPOROČILO.

Rojakom, kateri si hočejo naročiti dobro vino, se priporoča, naj se zanesljivo obrnejo na posestnika vinogradov:

Frank Stefanich,

Fresno, Cal.

Kje je JOSIP RAČIČ? Doma je iz Notranjskega. Pred 4. meseci je bil v Allegheny, Pa. Prosim cenj. rojake, ako kdo zna za njegov naslov, ali pa on sam naj mi ga blagovoli sporočiti, za kar bodem zelo hvaležen. — Frank Marintzel, 5153 1/2 Butler St., Pittsburg, Pa. (23-27-4)

Kje je? Tukaj nas je pet bratov in iščemo šestega svojega brata JAKOBA NOVAK. Doma je iz Primorčevski št. 6, občina Ambrus, Dolenjsko. Pred petimi leti je bil v Salida, Colo., in sedaj ne znamo nič, kje se nahaja. Kdor izmed rojakov nam naznani njegov naslov, dobi \$10.00 nagrade. Naslov pošljite na: Mike Novak, 512 West Chestnut St., Leadville, Colo. (14-14-7)

POZIV!

Rojak Valentin Stinove, P. O. Box 80, Franklin, Kansas, je dne 15. januarja t. l. v premogovnem rovu št. 16 od Western Coal Co. ponesrečil, tako, da je še vedno za delo nespособen. Vžgalo se mu je 12 1/2 funta smodnika. Rad bi potoval v staro domovino, toda, ker nima denarja, pozivljamo s tem rojake, da mu ponekoliko pomagajo s tem, da mu pošljejo male denarne prispevke, za kar se že v naprej v imenu ponesrečenca zahvaljujemo.

Uredništvo "Glasa Naroda". (22-25-4)

Ne pozabite, da edino jaz žgem BRINJEVO iz importiranega brinje. BRINJEVO zaboj od 12 steklenic (5 steklenic 1 galona) \$13.00. Manj kakor en zaboj ne razpoložljam. DEOŽNIK, galona \$2.75. Razpoložljam v sodih od 4 1/2 do 10 ali 50 galon. TEOPINJEVO, galona \$2.50. — Razpoložljam v sodih kakor drožnik. CONCORD DOMAČE VINO, galona 50¢; v sodih od 50 gal. CATAWBA DOMAČE VINO, galona 75¢; v sodih po 50 gal. Priloge naročila tudi denar. JOHN KUCKER, BRUCKER, OHIO.

VESELITE SE DOBREGA KAJENJA.

Poskusite zavitek TURKEY RED CIGARET in prepričali se bode o izbornosti tobaka, duha in kakovosti. Pri izdelovanju teh svačic se rabi najčistejši turški tobak. Njegov vonj je vzvišen in njh okus je najti le še pri dražjih cigaretah. Najboljši poznavaleci tobaka na svetu kaale le

Turkey Red Cigarettes

Le našemu velikianskemu nakupu tobaka, — ki je kotrat večji, kakor katerikoli drugi — je priprilati, da nam je mogoče prodajati to cigarete po deset centov deset komadov. Bogats — duhčete — lahko — kajenje. Izbran turški tobak in v prvi sta last TURKEY RED CIGARET, — kajti vsi priimeki so odstanjeni. Vsi dobrega dišanja tobaka, je kajenje teh cigaret izborna. Tudi preobednik Zdelinčnih drav ne kadi boljih cigaret, kakor V. ako kupite Turkey Red Cigarette.

10 za 10 centov.

pri vseh prodajalcih smotk.

Kupite danes jedno škatlo. Poskusite jedno in prepričate se. S. ANARGYROS, a Corporation owned by the AMERICAN TOBACCO CO.

Naznanilo.

Bratom Slovenceem in Hrvatom naznanjam, da je v korist onema, ki želi dobro in naravno vino, če se obrne na posestnika vinograda, ne pa na agente, kateri nimajo svojega vina.

Cena dobrega belemu vinu je 33c. galona in francu pa 23c. galona. Tovorne stroške plačate sami. Manjših naročil od 50 galonov ne sprejemem.

Kjer je vas več skup? Zložite se za celo karo, to je za približno 60 solov in dam znižano ceno, za katero se pisnemo dogovorimo.

Z naročilom se pošlje polovica denarja v naprej in ostanek po sprejemu. Prosim za natančni naslov, kam naj vino pošljem.

Za obilo naročil se priporočam

Frank Stefanich,

posestnik vinograda,

R. R. 7, Box 81,

FRESNO, CAL.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, naročili smo tudi letos večje število pravih domačih

kranjskih kos

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znanej tovarni na Štajerskem. Iste se pritrjuje na kosiče z rinkami.

Cena 1 kose je \$1.25.

Pri večje naročtili znaten popust.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla in pristne "Bergamo" brusilne kamne (osle.)

Cena 1 garniture klepanja je \$1. — 1 brusnega kamra 30c. Rojake opozarjamo da se z naročili požurijo dokler zaloga na polje.

Naročila priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

Spominjajte se stare domovine in družbe

SV. CIRILA IN METODA

Zahtevajte in kupujte Ciril-Metdove smodke in vžigalice. Ako storite tako, spolnujete Vašo narodno dolžnost.

Po slovenskih nasebinah, kjer trgovci ne prodajajo narodnega blaga, se prosijo slavna slovenska društva, da si ga nabavijo v svrhu nadaljne razprodaje. Na ta način ne bi podpirali same družbe sv. Cirila in Metoda, ampak bi tudi lahko vsako leto napravili lep dobiček za svoja društva.

Ciril-Metodove smodke razpoložljamo tudi posameznikom ši om Amerike in sicer 50 komadov za \$2.00, 100 kom. za \$3.60, fine h vanske pa 50 komadov za \$3.60, 100 kom. za \$7.00 po tnu ne pristo.

Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo glavni zalagatelji za Ameriko: A. AUSEN K & CO. 82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, preds. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAZIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAYDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki se uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugemu, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersikoli v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjklivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društvene glasilo je "GLAS NARODA."

PISEMO GLAVNEGA POROTNIKA S. D. P. ZEVE.

De 10. aprila t. l. sem bil slučajno v Conemaugh, Pa. ter sem prisotnoval seji glavnega odbora S. D. P. Zeve. Ker sem oddaljen od sedeža "Zeve", j bil to moj prvi poset na seji po konvenciji.

Iz pojasnil, koja mi je v kratkem opisal glavni odbor, o razvoju in obstanku "Zeve", sem razvidel, da S. D. P. Zeve lepo napreduje in da stoji na dobri in trdni podlagi, ter da je nje vodstvo v pravih rokah.

V dolžnost si štejem, na tem mestu izreči glavnemu odboru pohvalo za dosedanje delovanje, vsem cenjenim rojakom pa kar najtopleje priporočam, da širijo Ameriko, kjer je le 10 rojakov, ter žele svobodno delavsko podporno društvo, naj ga takoj ustanove in priključijo k S. D. P. Zevi v Conemaugh, Pa. Prepričan sem, da bode vsako zadovoljen in ponosen, kdor bode član v resnici dobre in napredne organizacije. Torej ne odlašajmo niti dneva, ampak takoj na delo, kajti čim večje bode število članov, tem večjo moč bode imela S. D. P. Zeve in še bolj povoljno bode odgovarjala svoji dolžnosti.

Z bratskim pozdravom

Al. Baydek.

Mesečni imenik društvenih uradnikov.

Društvo "Boritelj" št. 1 Conemaugh, Pa. Ivan Brezovec, predsednik, Box 6; Martin Petrič, tajnik, Box 181; Frank Parko, blagajnik, Box 111; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani društva sv. Alojzija.

Društvo "Pomočnik" št. 2 Johnstown, Pa. Albin Gauchnik, predsednik, Martin Ključevšek, tajnik, Josip Glavač, blagajnik. Vsi na R. F. D. No. 3 Box 146. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu, v dvorani društva "Triglav" Johnstown, Pa.

Društvo "Zaveznik" št. 3 Franklin, Pa. Jakob Koejen, predsednik, Box 508; Anton Strazičar, tajnik, Box 511; Frank Kos, blagajnik, Box 511. Seja vsako 4. nedeljo v mesecu pri g. J. Mele-tu.

Društvo "Zavedni Slovence" št. 4 Lloydell, Pa. Nikolaj Zvonarič, predsednik, Box 1055 Beverdalle, Pa. Josip Culjkar, tajnik, Box 124, Lloydell, Pa. Matija Hribar, blagajnik, Beavredalle, Pa. Box 1048. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu na Lloydell, Pa.

Društvo "Austrija" št. 5 Ralphon, Pa. Ivan Dedič, predsednik, Josip Župevec, tajnik, Box 106; Mihael Centrih blagajnik; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Zvesti bratje" št. 6 Garrett, Pa. Anton Istenič, predsednik; Ivan Kralj, tajnik Box 227; Martin Bajc, blagajnik; Box 90; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Jedinstvo" št. 7, Claridge, Pa. Lovrene Bitene, predsednik, Box 435; Anton Koseglav, tajnik, Box 144; Ivan Rozman, blagajnik, Box 302. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Planinski raj" št. 8 Primero, Colo. Josip Galin, predsednik, Box 324; Mihael Krivec, tajnik; Box 324; Frank Stanovič, blagajnik, Box 324. Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo "Zavedni Stajere" št. 9 Johnstown, Pa. Martin Zupane, predsednik; Frank Span, tajnik, 265 Baron Ave.; Georg Kos, blagajnik, 524 Broad St. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobr. F. Volčicu, Morellville, Pa.

Društvo "Jasna Poljana" št. 10 Brownfield, Pa. Urban Pielj, predsednik, Box 75 Liemont Furnace, Pa. Ivan Gorše, tajnik, Box 58 Brownfield, Pa. Ivan Stritar blagajnik, Box 6 Brownfield, Pa. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobratu Ivan Stritar.

Društvo "Zarja Svoboda" št. 11 Dunlo, Pa. Frank Baydek, predsednik, Box 1; Frank Kaučič, tajnik, Box 191; Frank Doles, blagajnik, Box 214. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu na Dunlo, Pa.

Društvo "Danica" št. 12 Hailwood, Pa. Josip Zorko, predsednik, Box 133; Louis Jakoš, tajnik, Box 23; Josip Tomazin, blagajnik, Box 23; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Večernica" šte. 13 Baggaly, Pa. Anton Tome, predsednik, R. F. D. No. 1, Latrobe, Pa., Box 146; Ivan Arh, tajnik, Bx. 45; Anton Rak, blagajnik, Hostetter, Pa. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Baggaley, Pa.

Društvo "Moj Dom" št. 14 Orient, Pa. Josip Svab, predsednik, Orient, Pa. Ivan Prasnik, tajnik, Box 118; Frank Grame, blagajnik, Box 119, oba v Republic, Pa. Seja vsako drugo nedeljo v mesecu, na Orient, Pa.

Društvo "Slovan" št. 15 v Sopris, Colo. Mihael Jamnik, predsednik, Box 181; Adalbert Logar, tajnik, Box 192; Ivan Dvorček, blagajnik, Box 192; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Piedmont, Colo.

Društvo "Bratstvo" št. 16 v Buxton, Iowa. Frank Capuder, Box 23, predsednik; Ivan Palčič, Box 216 tajnik; Ig. Ceglar, Box 800 blagajnik; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobr. Ferdinand Kočvar 12 West No. 1.

Društvo "Zora" št. 17 Akron, Mich. Gašper Volk, predsednik, Box 88; Andrej Volk, tajnik, Box 88; Frank Filček, blagajnik, R. F. D. 4, Box 7; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Zvon" št. 18 Braddock, Pa. Louis Gutman, Lighthard, Pa. predsednik; Josip Lesjak, 111 Wood Way Braddock, Pa. tajnik; Ivan Lesjak, Lighthard, Pa. blagajnik. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Braddock, Pa.

Društvo "Zdrženi Slovence" št. 19 Carona, Kansas, Frank Zuparič, Box 35 predsednik; Ivan Wosel, Box 82 tajnik; Rudolf Pehar, Box 135 blagajnik. Seja vsako drugo nedeljo v T. Markovič dvorani.

Društvo "Nada" št. 20 Huntington, Ark. Louis Turk, predsednik, Box 36; Martin Powetz, tajnik, Box 151; Josip Jerman, blagajnik, Box 1; Seja vsako četrto nedeljo v mesecu, v delavski dvorani Huntington, Arkansas.

Društvo "Sokol" št. 21 West Mineral, Kans. Simon Kropušek, predsednik, Box 486; Ivan Berlik, tajnik, Box 485; Ivan Kukec, blagajnik, Box 487; Vsi na Stone City, Seja vsako četrto nedeljo v mesecu na East Mineral, Kansas, pri sobratu Spajser.

Društvo "Od boja do zmage" št. 22 La Salle, Ill. Frank Sajevič, predsednik, R. F. D. 24 Box 53; Ignac Jordan, tajnik, R. F. D. 24 Box 32; Louis Gregorič, blagajnik, R. F. D. 24 Box 32; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobr. L. Gregorič, v Craketville, Ill.

Društvo "Slovenski bratje" št. 23 Coketown, W. Va. Frank Koejan, predsednik, L. Box 612; Frank Bartolj, tajnik, Box 55 Coketown, W. Va. Josip Jarc, blagajnik, Box 41 Thomas, W. Va. Seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Društvo "Ilirija" št. 24 Iselin, Pa. Ivan Suštar, predsednik, Box 12 Ivan Telban, tajnik, Box 174; Ivan Telban, blagajnik, Box 174. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Delave" št. 25 Roek Springs, Wyo. Ivan Hafner, predsednik, 721 - 9th St. Martin Slebir, tajnik, 739 - 9th St. Ivan Lebar, blagajnik, 739 9th St. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Smarnica" št. 26 Export, Pa. Anton Hribar, predsednik, Box 18; Louis Zupančič, tajnik, Box 455; Anton Marinšek, blagajnik, Box 18. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Miroljub" št. 27, Cumberland, Wyo., Mihael Mastnak, predsednik, Box 132; Ivan Medved, tajnik, Box 132; Frank Tlakar, blagajnik, Box 258. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani No. 2 Mine.

Društvo "Habsburški sinovi" št. 28, Brownsville, Pa., Jakob Frank, predsednik, Box 518; Jakob Geržina, tajnik, Box 309; Anton Slavec, blagajnik, Box 518. Seja vsako drugo nedeljo v mesecu na Lini, Pa.

Društvo "Jutrjanja zarja" št. 29 Meadow Lands, Pa. Josip Bizjak, predsednik, Box 163; Ignac Gorjup, tajnik, Box 187; Anton Mezek, blagajnik, Box 4; Seja vsako prvo nedeljo v mesecu na Meadow Lands, Pa.

Društvo "Trpin" št. 30 Curranville, Kans. Anton Gorenc, predsednik, Box 54; Simon Udoteh, tajnik, Box 78; Matija Ulepič, blagajnik, Box 96. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo "Sloga" št. 31 Delagua, Colo. Ivan Požar, predsednik, Box 131; Valentin Sajm, tajnik, Box 81; Anton Fatur, blagajnik, Box 81. Seja vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani Delagua, Colo.

Društvo "Zeleni vrt" št. 32 Palisades, Colo. Josip Volk, predsednik, Box 224; Peter Benedict, tajnik, Box 225; Jernej Benedict, blagajnik, Box 205. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu pri sobratu Josip Volk, Palisades, Colo.

Društvo "Slovenska zastava" št. 33 Jenny Lind, Ark. Louis Grile, predsednik, Box 86; Frank Grile, tajnik, Box 86; Matevž Bokal, blagajnik, Box 13. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu, Jenny Lind, Ark.

Društvo "Edinost" št. 34 Yukon, Pa. Mihael Mačkovšek, predsednik, Box 9; Anton Lavrič, tajnik, Box 40; Anton Golobič, blagajnik, Box 9. Seja vsako prvo nedeljo v mesecu na Yukon, Pa.

Ivan Pajk, glavni tajnik.

ŠAHOV INŽENIR.

PO ZAPISKIH DETEKTIVA SHERLOCK HOLMESA.

Za "G. N." priredil Bert P. Lakner.

(Dalje.)

"Čuvaj proge je," je konstatiral strojevođa. Sherlock Holmes se je sklonil nad mrličem.

"Sedem ubodiljavev z nožem ga je usmrtilo," je rekel kratko. "Mislil, da ni treba dalje iskati. Na vsak način je hotel nekdo vlak zadržati."

"Dolžnost zahteva, da preiščemo progo vsaj dva kilometra daleč," je odgovoril uradnik.

Tako se je tudi zgodilo. A vse je bilo v najlepšem redu. Sherlock Holmes se je že preje vrnil k vlakom in povedal Harryju, kaj se je zgodilo.

"To je jako neprijetno potovanje, Mr. Holmes," je rekel Harry. "Upam, da se nadalje nič več ne zgodi."

S zamudo štirih ur se je ekspresni vlak zopet odpeljal in divjal brez neprimlikke proti Bukarešti.

Ko je stopil Sherlock Holmes na hodnik, se mu je čudno zdelo, da so bila vrata sosednjega oddelka odprta.

Vstopil je. V kotu je sedela tajmstvena dama. Oblije ji je zakrival gost pajčolan.

Kljub temu se je detektivu zdelo, da so njene velike oči nanj uprte. Zmajaje z glavo je stopil bližje.

Ali fatalnih presenečenj še ne bode konec.

"Čas je, da se izjavite, gospa," je rekel ostro v francoskem jeziku. "Saj vendar ne mislite, da se bode komedija nadaljevala. Zahtevam točen odgovor, drugače vas pustim v Bukarešti aretovati."

Dama se ni oglasila. Roke je imela skrite za hrbtno v blazinah. Sherlock Holmes je skočil k njej in jo prijel za rame. Potem ji je strgal pajčolan z obraza.

Obraz ni bil več blede, ampak siv in brezkrven. Velike, temne oči so srpo gledale, ustnice so bile napol odprte, in med njimi so se bliščali beli zobje.

S pridruženim vzlikom je Sherlock Holmes odtegnil roko. Tajmstvena potnica je bila mrtva.

Sedaj, ko je bil čisto zraven nje, je videl tudi to, kar je dosedaj pajčolan zakrival. Vrat je bil prezezan, zločinska roka je podprla telo s palico in tako ni bilo mogoče na prvi pogled spoznati, da je tuja mrtva.

Harry ni mogel prevladati svoje radovednosti in je stopil k vratom, vodečim v sosednji oddelok. Problem je, ko je videl, kaj se je zgodilo.

"To je strašno, Mr. Holmes! Najraje bi skočil z vlaka in pobegniti! Za to ni nikake razjasnitve."

"Najprošam," je rekel Sherlock Holmes. "Hotel bi, da bi se dali tudi drugi dogodki te strašne afere tako razjasniti."

lahko razrešiti, kakor ta. Opraviti imamo s hudo delko, ki se bojuje z najskrajnejšimi sredstvi.

Ker vidi, da smo jo spoznali, nas hoče spraviti do tega, pa bi mislili, da je mrtva.

Gotovo je najela že v Londonu deklico, ki ji je popolnoma podobna. Medtem, ko sem se jaz z njeno dvojnico pogovarjal, je vstopila zločinka pri tebi in tebe in Jacka omamila.

Satanska ženska nas hoče pripraviti do tega, da bi opustili naše potovanje. Ko je napravila prevaro s dvojčnico, so ji najbrže prišli pomisleke in hitro odločena je umorila svojo sokrivko, sama se pa z drugo obleko tako spremenila, da je tudi jaz nisem spoznal, ko je izstopila.

"Saj bi morala vendar imeti nekaj časa, da bi spravila mrliča v tako lego," je zaklepal Harry.

"Gotovo. Zastonj nisimo bili štiri ure zadržani, in zastonj tudi ni bil čuvaj umorjen. Na vsak način ima pomočnike."

"A kak namen bi imel nesmiselni in grozni čin?" je vprašal Harry.

"Vedno samo ta, da bi nas od nadaljnjega potovanja zadržali."

Izprevidel bodeš iz groznih sredstev, s katerimi se zločinka bojuje, v kake skrivnosti je zavil inženirjev umor. Tajmstvena neznanka se ne vstraši tudi največjega zločina, samo da more svoj cilj doseči.

Jako se moramo paziti. Ne smemo podcenjevati močij, proti katerimi se bomo morali borovati."

Proti jutru je dospel vlak v rumunsko glavno mesto, v Bukarešto. Sherlock Holmes je šel k policijskemu načelniku, medtem ko je čakal Harry z Jackom na kolodvoru. Vseled tajnega razgovora, katerega je imel slavni detektiv s policijskim načelnikom, je bil orientalski ekspresni vlak v Bukarešto zadrževan, mesto njega se je pa odpeljal vlak brez vodnika in brez potnikov.

V avtomobilu je zapustil Sherlock Holmes s svojima spremljevalcema rumunsko glavno mesto. Kakih sto kilometrov od Bukarešte so dobili poročilo, da je orientalski ekspresni vlak zletel v zrak.

Sherlock Holmes se je obrnil k Harryju.

"No, ali nisem pravilno sklepal? Kar tako me pa ne more vsako prevariti. Pravi ekspresni vlak pride sedaj sigurno v Carigrad, in nastala je le materijalna škoda. Vseeno lahko najdemo, kaj se je zgodilo."

"Hotel bi, da bi se dali tudi drugi dogodki te strašne afere tako razjasniti."

TRETJE POGAVJE.

Pomemben pogovor.

Srečno, brez kake neprimlikke, je došel Sherlock Holmes s svojima spremljevalcema v Teheran, glavno in rezidenčno mesto Perzije. Mesto ima jako lepo lego ob vznožju elburškega pogorja. Obdaja ga izsušen jarek z nasipi. Šest velikih vrat, ki so okrašene s fantastičnimi slikami, vodi v mesto.

Takoj prvi dan po svojem prihodu v Teheran, je šel Sherlock Holmes s Jackom v inženirjevo stanovanje. Harry je ostal v hotelu, v katerem se je s svojim učiteljem nastanil.

"Sedaj se moraš pokriti, Jack," je rekel Sherlock Holmes slugi. "Pri prvem poskusu kake izdaje, in če bi tudi hotel le pobegniti, ti požnem kroglo med rebra. Dokler si pa pri meni, in dokler se dobro zdržiš, se ti ne bode treba pritoževati."

Jack je svoje obznanje že precej spremenil; postal je mirnejši in se je menda že zadovoljil s položajem. Ko je pa prišel v Perzijo, je zopet postal boječ, nemiren in nervozen.

Pot je vodila moža k sredini mesta, kjer so veliki, slikoviti bazari. S polično železnico sta se peljala proti južnemu koncu. Ko sta dospela do hiše, v kateri je inženir stanoval, je Sherlock Holmes natančno preiskal vse sobe, a nikjer ni mogel ničesar najti, kar bi mu moglo pri preiskavi koristiti. Svetovnemu detektivu ni drugega preostajalo, kakor čakati, dokler ga slučaj, ali pa njegovi skrivnostni sovražniki, sam ne spravi na pravo sled.

Počasi je šel z Jackom mimo šahove palače, ki se je dvigala s svojimi krasnimi vrsti, kopališči in kioski nad strehami drugih mestnih hiš. Svetovni detektiv, ki je bil prvič v mestu, se je čudil veliki razliki med revnimi in bogatimi, med bogastvom in bedo.

Tam so bila stanovanja revežev, vlažne, slabe ilovnate koče, tam so se zopet dvigale razkošne palače velikašev in dostojanstvenikov, obdane z vrsti, v katerih so se bliščali marmornati kipi v solnčni svetlobi. Kakih sto korakov je šel Holmes s svojim spremljevalcem — — — zavlata sta v ozko ulico — — — ko je nenkrat počil strel. Svetovni detektiv se je bliskovito hitro vrgel na tla. Krogla ga ni zadela in menda tudi ni bila njemu namenjena. Jack ga je široko pogledal, vrgel roke kvišku, se parkrat obrnil, padel na kolena, hotel še enkrat vstati a se potem mrtev zvrnil po tleh.

Sherlock Holmes je, kakor po navadi, zadetega le površno pogledal. Takoj je z očmi iskal smer, iz katere je prišel strel. Videl je, kako je iz nekega okna gledala puška na ev — — — z enim skokom je bil pri vratih in jih razbil. Medtem, ko se je spodaj zbirala radovedna množica ljudi okoli mrtveca, je hitel detektiv po stopnicah v prvo in edino nadstropje perzijske hiše.

Ko je odprla vrata, mu je počil strel nasproti. Krogla mu je preluknjala klobuk na glavi in se zarila v steno. V naslednjem trenutku je streka s tako močjo prijel za roko, da se je takoj z boleznim vzlikom zgrudil na kolena.

Sedaj šele je opazil Holmes, da ima pred seboj perzijsko deklico izredne lepote. Branila se je z močjo, kakoršna bi ji nikdo na prisodil. Končno je ugriznila svojega nasprotnika v roko, da jo je nehoti izpustil. Takoj je pobegnila skozi vrata, hitela po ozkem hodniku, po stopnicah in na cesto. A ravnotako hiter je bil Sherlock Holmes. Begunko je hotel na vsak način dobiti živo v roke, že radi tega, ker je od nje pričakoval razjasnitev kake skrivnosti.

Komaj je množica oba zagledala, se je že rjoveče in grozeče postavila nasproti detektivu.

Medtem, ko se je perzijska deklica gibčno prerila skozi ljudi, je videl Sherlock Holmes naenkrat pred seboj trideset do štirideset na boj pripravljenih mož, ki so ga hoteli napasti.

Pač bi se mu posrečilo, si napraviti z revolverjem pot, a jutri bi imel ves Teheran proti sebi.

Radi tega je vtaknil revolver v žep ter skušal množici naznaniti, da je deklica umorila njegovega slugo.

A Perzije so videli v njem sovražnega ptujca in radi tega je smel Sherlock Holmes govoriti še o sreči, da je mogel nemoten nadaljevati svojo pot.

Naslednji dan so Jacka zagrebili, ne da bi se razkrila skrivnost, ki je ležala nad njegovo, kakor tudi inženirjevo smrtjo.

Sedaj je sledil za Sherlock Holmesa čas poln skrbi. Niti najmanjše sledi ni mogel dobiti, kljub neumornemu preiskovanju. Tako je pretekel teden za tednom napornega dela, in vsak dan nova razburjenja, ne da bi prišel le za korak naprej.

Medtem je dobil od Mrs. Aldershot poročilo, v katerem mu je naznanjala, da tajmstvena pisma še vedno prihajajo, in da so vsa oddana v Teheranu.

Detektiv je akoraj obupaval. Vedel je, da natančno, da biva zločinka, katerega zasleduje, v azijskem mestu, a vendar ni mogel odkriti dosti.

Nekega dne, ko je prišel od daljšega poizvedovalnega potovanja domov, mu je Harry prihitel razburjen nasproti.

"Zaslужil sem vašo pohvalo, mojster," je rekel. "Posrečilo se mi je, prisluškovati pogovor, ki bode obrnil zadevo v drugo smer."

"No, Harry začni!"

"Gledal sem skozi okno na ulico, ko se je naenkrat počasi pripeljal slab voz, katerega je vlekel kurdski konjček."

(Dalje prihodnjic.)

Iščem ALOJZIJA UDŌVIČ, kteri je odšel pred tremi meseci iz Clevelanda, O. Pred nekoliko dnevi sem dobila od njega pismo iz Pittsburgha, Pa. Prosim rojake v Pittsburghu in okolici, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali pa naj se sam javi. — Mary Logar, 2143 E. 35th St., N. E., Cleveland, Ohio. (23-27-4)

ZA VSEBINO TUJIH OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Zdravju
najprimernejša pijača je
LEISY PIVO
ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.
Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh dobrih gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Travalcarja 6102 St. Clair Ave. N.E. kteri Vam drage volje vse pojasni.
THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Phone 2461
FRANK PETKOVŠEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolj zganje te izvrstne smotke — patentovana zdrava vila.
PRODAJA vošne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.
CENJENI ROJAKI
PO MINNESOTI.
AKO želite kupiti lote v mestu Duluth-Superior, blizu novih tovarn, ali
AKO želite kupiti lepo farmo v sadjerskem pasu države Michigan, ali
AKO imate kaj posestva zavarovati proti ognju, obrnite se vedno na podpisane.
Mi smo zastopniki
zanesljivih družb
za ves rudarski okraj države Minnesota in Vam jamčimo popolnoma pošteno postrežbo.
GEO. L. BROZICH, Agency, ELLY, MINN.
podružnica: EVELETH, Minn. JOHN B. SMREKAR, Manager

Najbolj varno naložen denar je v slovenski
MESTNI
HRANILNICI LJUBLJANSKI
Stanje hranilnih ulog: **nad 35 milijonov kron.** Rezervni zaklad: **nad 1 milijon kron.**

Za varnost denarja jamči in je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.
Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4 1/4 %
ter pripisuje nedvignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot